

SLOVENE

Štev. 22. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 28. januarja 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
V sprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlirvsta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Narodi in armada.

V nemškem taboru je živahno gibanje. Poveljniki stikajo glave, povelja švigajo od čete do čete. Kaj se je zgodilo? Ne pozabimo, da živimo v Avstriji, koder je mnogo krika in vika, ako si nehoté stopil nemškemu židu na kurje oko. Vojni minister je, kakor smo že obširneje poročali, izdal posebno povelje, da se morajo častniki naučiti jezika onega polka, v katerem služijo. In to je spravilo po konci vse nemške stranke, da odmeva po vsem časopisju, do zadnje nemške vasi v krkonoških gorah. To, kar je jasno, kakor beli dan, ne gre v trde buče in ne gre. In kako tudi! Avstrija je nemška država, to zgodovinsko neresnico čujejo nemški abcedarji. Do najnovejšega časa je bil vse povsod le nemški jezik edino veljaven in uradniki slovanskega rodu so morali zlesti v nemško kožo, da niso zastajali na zadnjih klinih uradniške lestve.

In sedaj? Celo v ministrstvih so višji uradniki, ki ne preminjajo svojih slovanskih imen. Čehi zahtevajo že drugo vseučilišče, in celo Slovenci so toliko samozavestni, da se oglašajo za slovensko vseučilišče. Pa te zahteve niso več nove, na te glasove so se že privadila nemška ušesa. Sedaj pa je vojni minister iznenadil svet, da more kdo postati celo korporal pri vojaki, četudi se ni učil nemškega slovstva. Ali ni to nova jezikovna naredba, ki nemškemu narodu jemlje stare pravice, drage privilegije? Da še ved! Tudi častniki, in celo nemški se morajo učiti polkovnega jezika. To je koncesija Slovanom in slovanskim častnikom na škodo nemškega rodu in nemških častnikov. To je nov udarec za Nemce, ki jih Koberjeva vlada pritiska ob steno. Vojni minister sam je zanesel politiko v armado, ki se bode razdelila po narodnostih.

Tako in enako zdihujejo celo oni nemški listi, katerim vobče narodna ravnopravnost ni prazna fraza. Sicer pa nas ti vzdihji ne iznenadijo, ker dobro poznamo v tem oziru razne predsodke. Le čudili bi se, ko bi

molčali večni kverulanti, ki vsako stvar presojujejo edino z narodnega stališča.

Priznamo in zahtevamo, da v armadi ni mesta za politiko, najmanj pa v naši mnogojezični državi. Maj moštvom in častništvom naj vlada strogo vojaški duh, ki ne pozna strankarstva, ne narodnostnega prepira. Kdor pa to načelo prizna, mora tudi pritrditi, da je častnikom znanje polkovnega jezika nujno potrebno, sicer so nesposobni za izvežbanje vojakov.

Avstro-ogrška armada je danes ljudska v najširšem pomenu besede, torej ne nemška, ne slovanska, pa tudi ne madjarska. V tej ljudski armadi se morajo enako ceniti vse posamezne narodnosti. To načelo je veljalo že precej let, a bilo je večinoma le načelo, ki se ni povsod izvrševalo. Vojni minister torej ni vpeljal nič novega, r arveč je le zabičal staro povelje. In zato toliko hrupa v nemškem taboru, češ, da je v bodče nemogoč nemški centralizem. To dokazuje, da gotovi krogi še vedno niso pozabili polnih loncev v — Egiptu.

Novo je pač, da se bodo že v vojaških šolah resneje gojili nemški jeziki. In ta naredba bode le častnikom na korist. V šoli, ko je spomin ostrejši in občevanje živahnejše, je učenje tujih jezikov mnogo lažje, nego pozneje v službi pri polku. Častnik pa si more la v čast šteti, ako s priprostim vojakom točno govori v njegovem jeziku. Pa tudi v socialnem oziru more znanje nemških jezikov častniku v nenemških mestih olajšati življenje. Zato le želimo, da povelje vojnega ministra ne ostane le na papirju, marveč se strogo izvršuje povsod. To bode v korist armadi in posredno tudi državi. Protivniki pa se bodo morali s časom sprijazniti tudi s to naredbo, ako imajo kolikaj dobre volje in tudi pravega avstrijskega duha.

Čehi in Poljaki.

Češki časnikarji na Moravskem in v Šleziji skličejo 31. t. mes. shod v Moravsko Ostravo, na katerem se bo razpravljalo o

poljsko-češki vzajemnosti. Udeležo se ga češki in poljski žurnalisti; češko poročilo o češko-poljski vzajemnosti bo obsegalo le faktično gradivo o poljsko čeških odnošajih v Šleziji in Mor. Ostravi. O njem se ne bo vrasla nikaka diskusija, tudi ne bodo sprejete nikake resolucije.

Kasneje bodo sklicali Poljaki v Krakovo poljsko-češki shod, na katerem se bo predavalo o poljsko-čeških odnošajih s poljskega stališča. Oba poročila bosta predložena prihodnjemu kongresu slovanskih časnikarjev, da se ustanovi, če temu oba dela pritrdita, nekako spravno razsodišče za češko-poljske sporne točke. Pri tem se gre za sporazumljenje Č-hov in Poljakov; iz njihove nesloge in razporov imajo samo Nemci dobiček.

Avstrijska delegacija.

V včerajšnji seji je proračunski odtsek avstrijske delegacije vzel na znanje poročilo dr. Šusteršiča o kreditu za zasedeni dežel. Drž. fin. minister Burian je odgovarjal na razna vprašanja in predloge glede okupacijskega kredita. — Sledila je razprava o proračunu za mornarico. Kar se tiče železniške proge Doboj-Sarajevo, je Burian izjavil, da pač dolgo še ne bo izpeljana. Pojasnil je vprašanje glede pripravljanih del za progo Bugojno-Arzano. Del. Pergelt je utemeljeval zahtevo, da se izplača prvi rok 2.200.000 K za zgradbo nove oklopne ladije. Na vprašanje Baernreitherjevo je poročevalec odgovoril glede naročevanja mornariških potrebščin, da se ne naročajo le iz inozemstva, in da se celo veliki topovi, ki smo jih dozdaj dobivali iz Kruppove livarne, izdelujejo pri trdkri Skoda v Plznu. Za vojne ladije se naroča angleški premog, in od drugod se uvažajo razni stroji in orodja, ki se doma ne izdelujejo. Baron Spaun pove, da se vino za mornarje naroča iz Dalmacije, sir pa iz Holandske, ker je samo ta dovolj trpežen. Vojška mornarica nadaljuje poskuse za uvedbo brezčičnega brzjoja in se je že zdaj mornarici posrečilo na daljo 60 pomorskih milj doseči lepe uspehe. Glede pod morskimi čolnov se je težko izjaviti, ker glede tega vlada pri vseh državah največja tajnost. Naprava takih čolnov je zvezana z velikimi stroški, razen tega se vrše glede tega šele prvi poskusi. Proračun za mornarico je bil vsprejet v popolnem obsegu; dovoljen je bil na kladni kredit.

— Prihodnja plenarna delegacijska seja se vrši 3. febr.

Čehi in Nemci.

Zastopniki nemškega naroda na Češkem se čutijo vselej silno razžaljene, ako kdo samo zine o njihovi posebni ljubezni za sednjo nemško državo. Tedaj se vzbudi v njih avstrijski patriotizem in od vseh strani kriče: Denuncijacija, češko obrekovanje itd. In po končanem ogorčenju sledi prisega zvestobe in navadna deklamacija, da so Nemci ustanovili avstrijsko državo in da le ž njo čutijo. Kdo je ustanovil to državo, o tem je sodba že sklenjena; češki Nemci je gotovo niso. In njihova zvestoba tudi ni zvarjena iz najplemenitejše kovine. Danes gravitira na sev. Češkem vse nemško industrijsko ozemlje na Saksonsko. Severni češki Nemci hodijo preko državne meje v Draždane, da tam nakupujejo svoje potrebščine, so redni obiskovalci tamošnjega gledališča, čitajo samo saksonske časnike, pošiljajo svoje otroke, če le mogoče, v saksonske šole in računajo večji del po nemških markah. Če bi padla carinska meja, bi se čutili Saksonci na sev. Češkem kakor doma. In ravno zato je nastala vsa nemška agitacija, da se sklene nemško-avstrijska, ali osrednje-evropska carinska zveza. Ni čudno, da se češki krogi, ki dobro vedo, za kaj se tu gre, tako ustavljajo vsem nemškim naporom po narodnostni razdelitvi okrajev. Tudi vlada mora sprevideti, kaj hočejo Nemci s tem doseči. In kaj bi bilo s češkimi manjšinami na Moravskem, ako bi dobil nemški del dežele posebno upravo? Češki narod ne sme pustiti, da bi Nemci njegove ljudi v delu, odtrganem od celote, narodnostno ubili. Čehi zahtevajo jamstvo, da dobe njihovi rojaki popolno pravico, in če Nemci tega ne dajo, potem je vsaka nada, da bi se spcr poravnal, zaman, in normalni razvoj ustavnih razmer nemogoč.

Ogrsko.

V državni zbornici je včeraj poslanec Ugrom govoril zoper rekrutno predlogo in izjavil, da mora habsburška dinastija z Madjari lepše postopati, a zdaj se zdi, da je Ogrska njena zakonska polovica, s katero sme grdo ravnati. Glede jezikovnega vprašanja v armadi se je izjavil, da je strateško dokazano, da vojska ne sme skupno v enem oddelku operirati, temveč v štirih ločenih delih. Torej skupnost armade ne

LISTEK.

Pisma s pota.

Poljski napisal H. Sienkiewicz.
Posl. Podravske.
(Dalej.)

Slap Niagara.

Končno nam je po nekoliko stopnjicah udarila v oči svetloba, prihajajoča od spodaj. Prišli smo v malo vežo, iz katere so držala vrata naravnost pod slap, toda vodnik je zaklical »stoj!« ter jel privezovati na naše čevlje podplate, okovane z ostrimi železnimi žebli. Angleška »miss« se smatrala to za razžaljenje; toda končno se je le dala pogovoriti in pobesila oči, nemara tudi načelnike, in podala skromno zamorcu nogo, ki je imela nekoliko palcev širjave, zato pa skoro za lakot dolgoti. Nato smo odšli pod slap. Ne vem, zakaj se nam je hrušč dozdeval od znotraj manjši, kakor od zunaj; dnevna svetloba prodira skozi vodo in napolnjuje vso votlino z nekim polumrakom. Skala, tvoreča zadnjo steno, je črna in raz-

pokana; tla so sestavljena iz velikih ledenih plošč: vse je nekako divje in mrliško. Ozki trakovi vode, odtrgani od glavnega slapa, padajo s šumom na led; ozračje je nasičeno z meglo in vlago; veter, o katerem ne vem, odkod pride semkaj, piha kakor v kaki zlodjevi kovačnici; mraz prešinja naše plašče in ogrtače. Navzlic manjšemu hrupu vendar ni mogoče ničesar slišati niti razumeti. Po velikanskih in kakor steklo polzklih grudah ledu smo se približali tesno k slapu, kajti ostri žebli v mojih škornjih so odvrčali vsako nevarnost. Vodnik je začel nekaj kličati, toda videl sem samo njegovo mahanje in premikanje ustnic, njegov glas pa se je izgubil sredi hrupa.

Ni lepšega, nego pogled na slap od spodaj. Ko sem pogledal kvišku, se mi je zavesa vode videla nepremična, kakor velikanška ledena šipa, in ako bi ne bilo onega vršenja spodaj, bi si bil mislil, da je zares zmrznila. Toda klobčiči pen, ki so vsak hip dospeli tje noter, so razpršili vsako prevaro. Nato sem pogledal navzdol, kakšno neizmerno brezno je morala narediti v zemlji

voda, padajoča že toliko stoletij in s takšno silo! Vse vre tam spodaj, kiči, razbija in razgraja, z eno besedo: pravcato vodno peklo. Umakniviši se proč od ledenega roba, sem se globoko oddahnil kakor po težkem delu. Notranjost votline se mi je zdela mirna. Mali trakovi tekoče vode so se razbijali ob led v brilantnih kapljicah, nežno in mično, kar je delalo pravo nasprotje rjo-venju, razlegajočemu se za nekoliko korakov naokrog. Moje oči so se že toliko privadile na ta polumrak, da sem videl različne vsako špranjo črne skale, kakor tudi kepe mahu, ki se je lesketal od vlage v špranjah.

Čas je bil, da bi se vrnil, kajti mraz in vlaga sta postala čimdalje bolj nadležna; toda naša angleška tovariša sta nas pri tem ovirala, ker sta si polnila svoje žepe z odlomki od skale. Ako bi bilo mogoče, bi bila bržkone spravila v žep vso Niagaro, da jo ponese v »British Museum«, kakor so učinili z grško Akropolo. Končno smo odšli. Prišedši skozi jamo na zemeljsko površje, nismo videli več slapa, kajti zakrivala ga je bel-

kasta megla, s katero je bilo nasičeno vse ozračje. Nato smo obiskali še hišice, ki stoje pri obrežju. V eni izmed njih je muzej, obsegajoč nič kaj posebne redkosti Niagare: školjke, okamenine, kosti živali, katere je prinesla voda, fotografije prizorov iz okolice in več podobnega. V istinitosti so te hišice le lovske pasti za popotnike, katerim se prodajajo za drag denar različne drobnosti kot spominek. Vrhutega jih prodaja mlada in tako zala »miss«, da se je skoro nemogoče upreti izkušnji; zato kupi skoro vsak desetkrat več, nego je bil namenjen. Nato popeljejo popotnika še na vrh muzeja, na majhen stolpič, raz katerega je mōbi videti kakor na dlani vso okolico. Stene in ograja na stolpu so pokrite s tisočimi napisi v raznih jezikih: v angleškem, francoskem, italijanskem itd. Videli sem tudi poljske in ruske napise; kajti vsakdo smatra za svojo dolžnost, pustiti tukaj za spomin svoje ime, kakor tudi dan in leto, ko je obiskal to mesto.

Kar se mene tiče, sem izkazal kot dobri tovariš stoletja trajajoči neumrljivosti svojo

more biti ovira madjarskemu armadnemu jeziku. — Razprava je bila prekinjena.

Včeraj je bil Tisza na Dunaju pri cesarju in mu pojasnil sedanji parlamentarni položaj. Določila sta menda, da se snide ogrska delegacija 3. februarja. Glede parlamenta sta se domenila, da zdaj še ni časa sedeti po skrajnih sredstvih zoper obstrukcijo.

Na vsak način se bode torej še nekaj časa nadaljevala sedanja igra.

Nemčija.

V državnem zboru se miati še vedno poljska politika. Posl. P o r s c h (centrum) je govoril o Poljaki v Gor. Sleziji. Pove, da so zmešnjave še le nastale, ko je vlada vpeljala nemški jezik v veronauk. Posl. Starzynski, Poljak, je odgovarjal. Napadel je notranjega ministra radi besed, da imajo Poljaki le ubogati. Ostro obsoja prusko politiko, ki hoče Poljake kamenjati. Ves poljski narod je ogorčen, kot vzrok za to počenjanje ima vlada le frivolne fraze.

Predsednik poznanskega nadsodišča je poklical k sebi vse poljske uradnike in jim objavil ministrski razglas, v katerem se jim prepoveduje vlagati denar v poljske banke. Če imajo že vložene, ga imajo nemudoma vzeti ven.

Balkan.

Vkljub obljubam turške porte, da hoče reformirati, in vkljub izjavam, da pomilosti vse begunce, se je mohamedansko prebivalstvo polastilo posestva in zemlje ubeglih Makedoncev. Po verjetnih poročilih so si mohamedanci v desetih vaseh prilastili vso zemljo, ker so pravi lastniki pobegnili na Bolgarsko. Ponekde so zasedli Turki celo hiše begunov. — Ruski in avstrijski civilni agent potujeta po treh vilajetih, ki so jima v delokrog odmenjeni, da se orijentirata in proučita obstoječe razmere.

„Kölnische Zeitung“ priobčuje razgovor z nekim ruskim diplomatom, ki je izjavil, da ni izključeno, da v slučaju vojne v vzhodni Aziji Turčija Bolgariji napove vojno. Z ozirom na to sta Rusija in Avstrija preskrbeli, da se vsako motenje ravnotežja na Balkanu prepreči.

Neki belgijski list poroča, da je notranja makedonska organizacija sklenila, da letos ne uprizoni nikake vstaje (?).

Poljaki v Prusiji.

Nemški listi priznavajo sami, da se je poljaki živeli zadnja leta za dobe preganjanja okrepili v pruski zemlji, da je mnogo poljskih poljedelcev obogatelo in so danes premočni gospodje na svojih tleh. V deželi so spoštovani in tvorijo trden rod starega plemenitstva, ki je v velikih častih pri poljskih kmetih, medtem ko nemške naseleljence vse prezira in sovraži. Po mestih se je plemenitstvo združilo s poljskim meščanstvom in tvori z njim skupen, visoko omikani meščanski stan. — V Gor. Sleziji so se Poljaki uprav vsled nemškega zatiranja dvignili in se združili s Poljaki na Poznanjskem. Prej so se komaj zavedali poljskega pokolenja, a vsled pruske železne politike so se oklenili svojih rojakov in tekem zadnjih dvajset let je gornje šlezjsko poljastvo razvilo in zavedno. Vpliv Poljakov v Poznanju in Vzhodni Prusiji je narastel ter postal tako močen, da morajo Nemci z njimi računati, ne pa jih surovo silo zatirati in tako še bolj ogorčiti. Poljski narod, ki ima slavno zgodovino, se ne dá zasužnjiti, ne da bi se branil in skupni boj jači in družji. Pobiti Nemci ne morejo treh milijonov Poljakov, torej se bodo morali z njimi sporazumeti.

Tudi v Perziji je vstaja.

Iz Londona prihaja poročilo: Mej Turkmeni v Perziji so vedno večji nemiri. Turkmeni se na vsak način hočejo odtrgati

uslugo s tem, da sem napisal na steno ne samo svoje ime, marveč tudi imena svojih znancev, katerih sem se v naglici mogel spomniti, vseh sestričin in bratrancev ter celo njih potomstva. Mladi Anglež je poleg svojega imena Henry napisal še ime Mary, na kar je obdal oboje z zelo zavito črto, se oddaljil za par korakov ter ves zadovoljen ogledoval to svoje delo. Nato smo odšli doli, kjer so nas zgrabili, posadili na deblo ter fotografirali v teku petih minut, za kar so zahtevali lepo plačilo. Medtem se je s'čimnilo. Slap se je zavijal čimdalje bolj v nepregledno meglo; končno je jelo pršeti. Sedli smo v kočijo in se odpeljali nazaj v Suspensions-Bridge. Na koncu mosta so nas napadli ameriški mitničarji zahtevajoč colnine od vseh ondi kupljenih drobnosti. Toda dolar, ki smo ga spustili v roke načelniku mitnice, je pomiril njih republikansko skrb za dohodke Zedinjenih držav, in tako smo mirno odrinili dalje. V Suspensions-Bridge smo se ozrli zadnjikrat po slapu, katerega je že bilo ložje slišati nego videti.

od perzijske nadoblasti in izjavljajo, da raje postanejo ruski podaniki. O! Rusije so dobili turkmenski vstahi veliko število pušk. Vstasko gibanje ima tak obseg, da je perzijski guverner vstaskemu vodji že ponujal pravne pogoje, katere na Turkmeni vse odklanjajo. Vstaski vodja Hadži Mahmud ima na razpolago več tisoč dobro oboroženih jezdcev.

Iz brzojavk.

D r a ž d a n e. Radi zdravstvenega stanja je kralj opustil nameravana potovanja. Kralj se je vrnil včeraj iz Berlina.

Z o f i j a. Vlada se pritožuje, da turški komisariat noče še nekaj dni vidirati potnih listov po Turčiji potujočih Bolgarov.

Z o f i j a. Sbranje je vsprejelo dne 27. t. m. po viharini popoldanski in večerni seji, katero so radi nasprotovanja opozicije prekinili, tiskovni zakon v prvem branju.

D u n a j. Bivši ministrski predsednik Khuen-Hedervary je odpotoval včeraj popoldne v Trst. O! tam odpotuje na Krk.

D u n a j. K prihodnjim občinskim volitvam v St. Hipolitu je izjavil dr. Scheicher, da, ako bi bil tudi izvoljen znani nemški nacionalni vođa županom, deželni odbor po dosedanjih dogodkih z njim ne bo obdeval.

C a r i g r a d. Za vstop v makedonsko orožništvo se je doslej oglasilo 50 ruskih častnikov.

D u n a j. Grof Khuen je odstopil od predsedstva delegacijskega odbora za zunanje zadeve.

B r n o. »Lidove Noviny« pravijo z ozirom na pogovor Začevkov s cesarjem, da Začek ni imel nobene pravice, dajati kakokoncesije na korist Nemcev, in pograšajo odgovor Začevkov na cesarjeve besede, da Čehi več zahtevajo, nego Nemci.

P r a g a. »Politika« poroča z Dunaja: Z ozirom na to, da mora letošnji rekrutni kontingent dovoliti še državni zbor, bo državni zbor sklican najkasneje v prvi polovici meseca marca. Dasi je vojni minister s svojimi najnovejšimi odloki jako simpatično vplival, vendar je dvomljivo, ako bodo mladočehi kako vladno predlogo izločili iz obstrukcije, ker so sklenili, obstrukcijo nadaljevati na celi črti.

B u d i m p e š t a. Grof Zboray je postal poslanec Polonija na dvojni radi prepira v zbornišni seji od 27. t. m.

B e r o l i n. Brzojavno se poroča iz Afrike: Windhoek je v varnosti.

B e r o l i n. Na dvoru so se povodom 45tega rojstnega dne cesarja Viljema vršile velike slavnosti. Navzočen je bil tudi belgijski kralj.

P e t r o g r a d. Zupanom mesta Petrograd je izvoljen general Peter D u m o v o, ki je bil nekaj časa tudi predsednik »Slovenskega blagotvornega društva«.

Z o f i j a. Meseca avgusta bo tu odkrit spomenik carju osvoboditelju Aleksandru. Pri slavnosti bo vsled določila carja Nikolaja navzočih okoli sto ruskih generalov.

Koroške novice.

k C e l o v š k a š k o f i j a. Pred kratkim je izšlo poročilo krške škofije. Škofija šteje 24 dekanij, ki so imele 268 zasadenih in 77 nezasadenih župnij, 1 zasadeni in 4 nezasedene ekspoziture, 54 zasadenih in 108 nezasadenih kaplanij, 13 zasadenih in 17 nezasadenih beneficijev. Krška škofija ima 300 svetnih in 26 regularnih dušnih pastirjev, 39 upokojenih deficijentov in kviescentov, skupaj 499 duhovnikov; število cerkev in kapelic pa znaša 1064. Katoliških društev je 27, med njimi 10 delavskih. V škofiji so 3 duhovski zavodi in 10 moških ter 17 ženskih samostanov.

k U m r l j e v Š t. Vidu na Glini starosta štajersko-ilirske provincije kapucinskega reda P. Teodozij Haliweger v 78 letu svoje starosti

k S l o v e n š č i n a p r i k o r o š k i h s o d i š č i h. Nemški listi pišejo: Dne 21. t. m. se je vršila pri okrajevnem sodišču v Velikevci obravnava, pri kateri je tožnika zastopal dr. Mravlag iz Maribora. Dr. Brejce je bil zagovornik. Pri tej obravnavi sta govorila zagovornik in tudi priča župnik Mažur, ne da bi ju sodnik oviral, slovenski. Ker se je pred istim sodnikom, pred par meseci, pod grožnjo kontumacijske razsodbe vršila obravnava nemški, sklepa se iz tega, da je od tedaj izšla naredba, ki rabo slovenščine pri sodiščih na Koroškem dopušča. — Skoro gotovo se nemški listi motijo, ako pišejo o taki naredbi. Raba slovenščine pri sodiščih bi morala že po zakonu biti dopuščena; kdor tega ne stori, dela proti zakonu.

k O b š i n s k e h i š e. Koroški deželni odbor je občinam, ki nimajo lastne občinske hiše, priporočal, naj skuša vsaka občina kupiti občinsko hišo, da se tako izogne vednemu menjavanju stanovanj občinskih uradov, oziroma tajništva in občinskih arhivov.

Štajerske novice.

š I z R a j h e n b u r g a: Dne 19. t. m. v Gradcu umrl novomeški g. Janko Štrbec je bil 22. t. m. pripeljan v svojo rojstno hišo na Poklek in naslednji dan v Podredu pokopan. Pokojnika so na kolodvoru v Rajhenburgu slovesno sprejeli domači duhovniki in pred. g. opat trapistov s svojim tajnikom. Spremljali so duhovniki in ljudstvo pokojnika skozi trg med slovesnim zvonenjem pri vseh cerkvah, bivši tovariši gosp. kaplan Zamuda pa 3 ure daleč na njegov dom. Koder so vozili pokojnika, zbiralo se je ljudstvo tramoma ob cestah in s solznimi očmi omulovalo pokojnika in sorodnike. — V Koprivnici je g. župnik Prešeren nepozab. rajnega zopet slovesno sprejel in blagoslovil. Drugi dan je vodil rojak pokojnika, g. župnik Cerjak, sprevod iz rojstne hiše v Podredu. Vld. g. duh. svet. I. Tombah mu je govoril zadnjo besedo. Prav blazilno je vplival s svojo pridigo o previdnosti božji na mater pokojnika in njega sorodnike, ki so bili hudo prizadeti po tako bridkem udarcu. Po sv. maši, katero je daroval za rajnika g. župnik Tomažič, so položili truplo pokojnika ob navzočnosti mnogih duhovnikov in obilnega ljudstva na strani očeta njegovega in dedeka k večnemu počitku. Zaslujočim sorodnikom zlasti potrti materi, pa bodi v tolažbo to, da je umrl g. Janko kot duhovnik, a brez težkih odgovornosti duhovskega stanu.

š C e l j s k o p e v s k o d r u š t v o p r i e d i na Srečno, dne 2. svečana v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju burko s petem: »Njen korporal«. Pri predstavi sodeluje pomnožen orkester celjske narodne godbe. Blagajnica se odpre ob pol 7. uri. Začetek točno ob pol 8. uri. Vstopnina: Sedeži v pritličju 1. in 2. vrste: K 240, od 3. do 7. vrste K 160, od 7. vrste naprej K 120. — Sedeži na balkonu K 120, stojišča v pritličju 80 vin., stojišča na balkonu 60 vin., dijaške in vojaške vstopnice 40 vin. Vstopnice ima v predprodaji trgovina Dragotin Hribar ja.

š Z i p a r n o v a n e m š k a š o l a v M a r i b o r u. V Mariboru so Nemci 26. t. m. v kazini imeli sestanek, na katerem so sklopili o ustanovitvi privatne deklisne srednje šole v Mariboru. Nedavno ustanovljeno deželno nemško žensko učiteljsko jim ne zadostja več. Za germanizacijo hočejo še bolj obširneja polja.

š V C e l j u je v zadnjih treh tednih 7 oseb, mej njimi 4 ženske, prestopilo iz katoliške vere k protestantom.

š N e d e l j s k i p o č i t e k v G r a d c u. Obšinski svet v Gradcu se je izjavil, naj bo ondi od 15. junija do 15. septembra »dopolodne« nedeljski počitek — izvzemši trgovine z delikatesami, katere bodo smele imeti odprto dve uri dopoldne in dve uri zvečer. Trgovine, ki sploh trgujejo z živili, bodo smele imeti odprto od 6. do 8. ure zjutraj, za delo pri prodajanju pa smejo uporabljati le družinske člane. Predlog za popoln nedeljski počitek je bil odklonjen. Mej trgovskimi pomočniki, ki so tudi ondi večinoma slepi šli za magistratno stranko, je radi tega veliko razburjenje.

š O d l i k o v a n j e. Cesar je v pokoj stopivšemu predsedniku dež. sodišča v Gradcu g. Evgeniu Frölichu vitezu F.č. ch. thalu podelil naslov senatnega predsednika.

š D o l n i š k a p i v o v a r n a v L a š k e m t r g u se pregradi.

š 236 odstotkov občinskih naklad imajo v Altenmarktu na Gorenjem Štajerskem.

Primorske novice.

p Ž r t v a m t r ž a š k i h f e b r u a r s k i h d o g o d k o v b o n a s k u p n e m g r o b u t r ž a š k o d e l a v s t v o p o l o ž i l o v s a k o l e t o 13. f e b r. b r a n o s t a p a l m o, k i j e ž e i z d e l a n a i n j e s e d a j r a z s t a v l j e n a n a b o r z n e m t r g u v T r a t u.

p T a t s a m o m o r i l e c. Eden izmed najdrznejših tatov po vilah, po imenu Adolf Herberger, se je nedavno ustrelil v Gradcu, ko so ga zasačili »na delu« pri zidu neke vile. Ker je videl, da ne more uiti, je potegnil revolver ter se ustrelil, da je obležal takoj mrtev. Pri njem so našli mnogo ključev. Enega so poslali v Gorico policiji, ki se je prepričala, da se z njim odpre blagajna v neki gorških prvih vil.

p O b š i n s k e v o l i t v e v T r a t u. C e s a r s k o n a m e s t o i š t v o v T r a t u j e p o z v a l o t r ž a š k i m e s t n i m a g i s t r a t p r i č e t i s p r e d p r i p r a v a m i z a n o v e o b d. v o l i t v e.

p S a m o m o r. Obesil se je v Trstu za vratni v svoji spalnici 63letni vdovec Ivan Minca. Minca je bil hišni posestnik in je stanoval v ulici Remota št. 1.

p N a p o k o p a l i š č u v P a z i n u s o i t a l i j a n s k e b a r a b e r a z b i l e k r i ž e i n n a p i s e s h v a t a k i m i n a p i s i.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. januarja.

Sprava na Kranjskem? Pod tem naslovom je dunajska »Kons. Kor.« objavila dopis iz Ljubljane, v katerem pravi dopisnik:

Ker dopolnilna volitev na mesto g. dr. Brejca ni še razpisana, mnogi sklepajo iz tega, da utegne biti kranjski deželni zbor razpuščen. Zato se že obe slovenski stranki pripravljata na volitve. Ali bi ne bilo umestneje, pravi dopisnik, ko bi slovenski stranki sklenili kompromis, zagotovili si sedanje posestno stanje ter združeni šli v boj proti Nemcem v veleposestvu, kjer ni izključena zmaga? — Neznaneu dopisniku nočemo odrehati dobre volje, toda on dela račun brez krčmarja. Ako mu ni znano, mu mi povemo, da je dr. Tavčar v imenu svoje »zveste mu pokorne« stranke z baronom Schweglom sklenil pismeno pogodbo, v kateri si mej drugim zopet za šest let zagotavlja »posestno stanje«. Torej imata dr. Tavčar in liberalna stranka vezane roke, da se niti gani ne smeta v veleposestvu proti Nemcem. To je prva ovira proti takemu kompromisu. Na drugi strani pa bi mogla katol. narodna stranka le tedaj goveriti o kompromisu z narodno napredno stranko, ko se ta obveže za razširjeno volilno pravico. Brez tega pogoja ni govora o kompromisu, še manj pa o spravi.

O Kantovi stoletnici je predaval sinoči dr. Evg. Lumpe v »Leonovi družbi«. Kantovo modroslovje hoče s svojim kritizmom izpodkopati metafiziko. Kant je tajil človeški pameti zmoglost, spoznavati stvari same ob sebi in je odklel veljavnost splošno veljavnim metafizičnim načelom. Moralo je pa postavil na popolnoma subjektivistično stališče. Del predavanja izide v prihodnji številki »Dom in Sveta«. Pri debati je dr. Jan. Ev. Krek omenjal nedoslednost Kantovo, s katero meša empirizem s subjektivizmom. Kant je gotovo ravno vsled tega, ker se je težko boriti s to nedoslednostjo, najbolj nevaren nasprotnik. Zli se, da je ves svoj sestav priredil le z namenom, da izpodkoplje dokaze za bivanje božje. Dr. Aleš Ušeničnik naglašja, da je Kant vendar pretežno subjektivist v kljub empiričnim elementom svojega sestava. — Prihodnjo predavanje v sredo. Govori vodja dr. J. Gruđen »o zgodovinskem poklicu Avstrije na Balkanu«.

Na delo za družbo sv. Mohorja! Bliža se čas, ko se treba zopet vpisati v našo dično družbo sv. Mohorja. Važen čas je to za Slovence. Mohorjeve bukve nam morajo v mnogem oziru nadomestovati šole, katerih nam kruti nasprotnik še vedno noče dati. Iz knjig Mohorjeve družbe zajema naš narod zdravega poduka in zabavnega razvedrila. Skrbimo torej, da bodo knjige družbe sv. Mohorja v čim največjem številu romale tudi letos med slovenski narod. Na delo tedaj, rojaki! Vsak glej ne samo, da se sam pravočasno vpiše v družbo, marveč naj pridobi še novih udov! Obilno bo plačilo za tak trud! Gg. poverjenike prosimo, da začno čimpreje nabirati ude, da imenik potem pravočasno morejo doposlati v Celovec. Bogat književni dar se letos pripravi Mohorjanom, kakor je naznanjen v zadnjem Koledarju. Sezite po njem, ne bo Vam žal malega prispevka! Povsod glejmo, da število udov družbe sv. Mohorja ne bo nazadovalo, marveč krepko napredovalo. Lahko bo to mogoče, če bo vsakdo storil svojo dolžnost. Na delo tedaj z združenimi močmi za razširjanje družbe sv. Mohorja!

»Zapisnik udov sv. Družine« se v kratkem natisne in se bo lahko naročal pri upravnistvu »Katel. Tiskarne«.

Promocija. Jutri, dne 29. jan. ob 12. uri, bode v avli c. kr. Karol-Francove univerze v Gradcu promoviran g. kand. prof. Janez Arnež, rodom Korošec iz Zv. Gorič pri Rožku, doktorjem filozofije.

— Katol. slov. izobraževalno društvo na Vidu je imelo dne 24. t. mes. II. občni zbor, pri katerem se je izvolil sledeči odbor: predsednik č. g. Salezij Vodošek; podpredsednik Anton Malavašič, mizar-ski mojster; tajnik Ivan Suga, poslovođ. sin; njegov namestnik Anton Svetlič, posest. sin; blagajnik Joško Vrtačnik, posest. sin; njegov namestnik Franc Sojer, posest. sin; knjižničar Janko Lavrič, veletrž. sin. Novih udov je pristopilo 13. — Dolgo ni šlo, a sedaj so se vendar začeli gibati in upati je, da se bo mlado društvo začelo razvijati in plodovito delovati, zlasti ker so se mlajši mladeniči

začeli zanj bolj zanimati in navduševati kot do sedaj. Tako je prav. Mladenci, pogum! Ostanite društvu zvesti, pridno obiskujte predavanja in pridobivajte med vrstniki vedno več novih članov. Prihodnje predavanje bo dne 7. februarja ob 5 uri popoldne v začasnem društveni sobi pri Martinu na Viču. — Društvo želim obilo uspeha.

Upokojen je o. kr. okr. živinozdravnik g. Rudolf Salloker v Ljubljani.

Zagorski vinski semenj bo 3. febr. t. l. v trgu Krapina. Vlaki prihajajo v Krapino iz Zagreba, Zidanega mosta in Vavrčina.

Mrtveca so našli blizu Studenega. Našli so baje samo okostje. Prišla se je preiskava.

Zmrznil je Podgorani pri Idriji na nekih 1 idriji vodečih stopnicah rudar Franc Cuk. Zašel je in zmrznil.

Umrla je danes v Moravčah, kakor se nam brzojavno poroča, po dolgi in mučni bolezni, večkrat prevedena s sv. zakramenti, sestra gospoda dekana Bizjana. Pogreb bo v soboto ob osmi uri jutraj. Priporoča se znancom in prijateljem v molitev! — Umrla je v Železnikih posestnikova žena Jerica Smid. Zanimive podatke o tej ženi priobčimo jutri.

Zlato poroko bosta slavila začetkom meseca februarja v Trstu bivajoči umirovljeni višji strojevodja c. in kr. vojne mornarice Jakob Fuchs in njegova soproga Josipina. Jubilar je služil v vojni mornarici 48 let, se je udeležil bitke pri Visu leta 1866. in je bil na vojni ladiji, ki je privela iz Meksike truplo nesrečnega cesarja Maksimilijana.

Po Bosni je zapadel velik sneg. Promet na železnicah je silno oviran.

Visoki gostje v Opatiji. Švedski konzul na Reki je dobil uradno obvestilo, da dojde švedska kraljica Zofija dne 12. februarja, kralj Oskar pa proti koncu istega meseca v Opatijo.

Občudovanja vredna požrtvovalnost. V Zadru, ki ima samo 20.000 prebivalcev z vsemi tamkajšnjimi Hrvati vred, so nabrali lani za »Légo Nazionale« 31.000 kron. Slovenci, učimo se požrtvovalnosti za svoj narod od Lahov!

Iz Smlednika. Dne 26. januarja smo imeli občinske volitve za III. razred. V odbor so izvoljeni, gg.: Anton Burger, sedanji župan; Simon Knific, iz Dragočaja; Ivan Karlin, župnik smleški; Janez Kalan, župnik zapoški; Andrej Dolinar iz Smlednika in Franc Bohinc iz Trboja. Nasprotniki, ki so že pred leti enkrat zmagali v III. razredu, so tudi zdaj napeli svoje zadnje meči, pa propali so. Da bo svet vedel tudi njih kandidate, priobčimo jih tudi na tem mestu. So pa sledeči: Narobe Matija, mlinar; Žerovnik Franc, gostilničar; Rapč Andrej, nadučitelj; Osel Jožef, gostilničar; Jeraj Janez in Anton Burger, katerega so pa le zaradi uspešnejše agitacije vmes utaknili.

Iz radovljiskega okraja. Volitev župana v Radovljici bode gotovo zanimiva, ker se utegne pojaviti obstrukcija v občinskem zastopu. To menda je pomenil napis na svetilnici: »V pomoč obstrukcijski kazni rabiralnik za 400 kron«. Pa glej ga pajka! Še tisto noč je zginil ta oklic, čez dva dni pa smo na istem mestu čitali: »Kjer se osel valja, tam dlako pusti.« Pa naj še kdo reče, da ni to originalno. Kdo ve, kaj še vse pride na dan.

Izpod Stola. Ponesrečil se je v nedeljo ponoči mizarški pomočnik Feliks Štrukelj iz Zrovnice, ko se je vračal iz Most. Na nekem klančku zdrsne ter pade tako močno na glavo, da si je ranil lobanjo in pretrgal kožo, da mu je moral zdravnik zašiti. — Dvesto let star zvonček je v cerkvi na Breznici. Zvonček ima vtisnjeno številko 1704; prinesli so ga gotovo še iz Rodin — Orla, ki ga je ujel Fr. Kozjek v Zirovnici, imajo živega. Pravijo, da hoče samo takrat jesti, ko je sam. — Umrla je v Smokuču 74letna Jera Andrija, mati trgovca gosp. Jerneja Andrija iz Reke.

Umrla je v Gorici v starosti 77 let gospa Euzabeta Rutter-Záhony, vdova po Vil. Ritterju, solastniku tovarn v Stračicah. Doživela je starost 77 let. Bila je poznata človekoljubkinja.

Iz Verda na Vrhniki se nam piše: Vrhniki liberalci so kar nervozni postali, ko so zvedeli o naši pravični zahtevi, da hočemo samostojno županstvo. Nekdo, katerega ime danes še zmolčimo, je v železniški čakalnici v pričo občinstva brez vsacega povoda in prav surovo napadel g. Ivana Tomšiča, češ, da je ta sprožil to misel. Le potolažite se, gospodje, ker je za škodi.

Za nemški »Schulverein« je darovala občina Trava na Kočevskem 40 kron.

Iz selške doline. Brzojavke naših liberalnih pijonirjev k učiteljskemu protestnemu shodu so primerne pustnemu času. Oj ti zlati predpustni čas! Brzojavke se glase: Selca: Z resolucijami na shodu se tudi mi-

dva strinjava. Svaka sila do vremena! Primožič (učitelj v Sorici), Stupica (učitelj v Dražgoših). — Nepričakovano za držana ključeva: Naprej za našo pravico. Pogin klerikalizmu! Grmek, učitelj (na Bukovici); Rakovec, učiteljica (Sv. Lenart); Podobnik, predsednik krajnega šolskega sveta na Bukovici. »Gluha vkup štrihate«

Mož, ki si mnogo domišljuje. V Starem trgu na Belokranjskem si g. nadučitelj Gross celo domišljuje, da zna jako dobro nemški; zato hoče biti »deutsch ge-sinnt«. Spravil se je na mirnega g. poštarja in ga v »Narodu« ovaja poštenemu ravnateljstvu, češ, da se »Narod« naročnikom pravočasno ne donaja. Pozabil pa je povedati, da samo njegov »Narod« prihaja na starotško pošto. Kje pa je »njegov časnik«? — »Narod« je prišel, o tem bodo pričali vsi poštari. Tudi mu ni prav, da je g. poštar opetovano poslal svojega sina k njemu, ker ga poštni raznašalec ni dobil doma. Spravil se je tudi na g. kapelana, ker noče priporočiti »Naroda« in »Rodoljuba«. Svetujemo Vam, gosp. nadučitelj, da se bolj brigate za šolo in disciplino, da ne bode treba kmetov klicati na pomoč. Mnogo potrpite z Vami, a sedaj nam je dovolj; ako ne daste miru, ste sami krivi posledic.

Ljubljanske novice.

Prihod hrvatskih akademikov. Poroča se nam, da se je določil za sprejem hrvatskih visokošolcev in gostov za sedaj sledeči spored: Dne 3. februarja bodo ob pol 1. uri popoldne prišle narodna društva prihod vlaka na južnem kolodvoru. Ob prihodu vlaka zapoje združena pevska društva. — Nato se izvrši v kratkih besedah običajni pozdravi. Potem se popeljejo Hrvati z vozovi v pripravljena stanovanja. Ob 2. uri popoldne je stopen obed sodelujočih pri večernem koncertu v restavraciji »Narodnega doma«. Zvečer se vrši pod pokroviteljstvom »Glasbene matice« koncert s pesm v veliki dvorani »Narodnega doma«. Če bo hrvatskim gostom možno ostati še drugi dan, o čemer se sami niso še mogli določno izraziti, prired s njim v čast na slovenskem odru predstava opere »Peter Svadič«. Med dnevom pa si bodo v družbi slovenskih akademikov ogledali zanimivosti našega mesta. Vsi slovenski krogi ljubljanski se iskreno prosijo, da bi blagovole po možnosti odstopili kakšno sobo zjedno ali več posteljami v vrhu prenočevanja dragih nam gostov za dan 3. oziroma tudi 4. februarja. Naznanila sprejema na mnogostransko željo gosp. dr. Miljutin Zarnik, magistratni tajnik. Oglasila izvolijo naj se pošiljati pismeno na naslov tega gospoda na mestni magistrat, ali naj se mu pa ustno naznanjajo med uradnimi urami (od 8.—2. popoldne).

V zadevi razširjenja državn. kolodvora v Ljubljani se je večer vršil komisijonelni ogled.

Umrla je soproga inkasista plinarne, g. Antona Svetlina, gospa Franciška Svetlin roj. Murn, v 30. letu svoje starosti.

Predpust. Pri plesnem venčku uslužbenec električne cestne železnice, kateri se vrši dne 1. februarja v prostorih starega strelišča, preskrbi točno gostilniško postrežbo znani restavraciji Avguštin Zajec. Kuhalo in peklo se bode vse po nizkih cenah; vino se bode točilo tudi po 40 kr. liter.

Književnost in umetnost.

* **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutr, v petek se poje zadnjič v sezoni Smetanova opera »Prodana nevesta«.

Vojna ali mir?

Govorilo se je, da je odvisna končna odločitev, ali bo vojna ali ne, od ruskega odgovora, ki ga v Tokiu pričakujejo z veliko nestrpnostjo. Zadnji dan pa so prodrle v javnost govorice, ki to mnenje označujejo kot nepravilno in trdijo, da ruski odgovor, naj bo povoljen ali ne, še nikakor ne bo zadnja diplomatska točka v pogajanjih med Petrogradom in Tokiom.

Tako poročajo tudi iz Pariza; v dopisu se veli, da bodo Rusi s svojimi koncesijami glede Koreje Japoncem onemogočili prideti takoj s sovražnostmi. Pogajanja baje počasi napredujejo. Rusija hoče pustiti Japanu popolno svobodo na sev. Koreji, a južne obale ne sme utrditi.

Japan spletkari še naprej, in menda ne bo prejel jenjal, da bo Rusija prisiljena, naučiti ga pameti in ponižnosti. Zdaj menda zahteva, da mora Rusija priznati popolno nedotakljivost Kitajske in da mora odrediti iz Mandžurije. Te točke Rusija seveda ne more in noče dovoliti.

Zadnje brzojavke:

Pariz. V uradnih krogih so prepričani, da bodo v ruskem odgovoru obsežne dalekosežne koncesije, ki jih znova dajo Japoncem. Ako Japan hoče mir, ga lahko sklene pod častnimi pogoji. Bojevitost stranka pa se noče zadovoljiti samo z večjo oblastjo na Koreji, temveč zahteva tudi privilegije na Mandžuriji. Vendar prevladuje mirovno razpoloženje tudi na Japonskem.

London. Japonsko ruski razpor ima zopet resnejše lice. Diplomatska pogajanja nimajo nobenega uspeha. Težko se ohrani mir. Sedaj se vrše zadnja diplomatska pogajanja.

Colombo. Japonski vojni ladiji »Nišim« in »Kafuga« sta došli sem.

London. Kitajski princ Čing, ki se boji, da bi v slučaju vojne med Rusi in Japonci bila tudi Kina v s zapolena zoper svojo voljo, je poslal zunanjega ministra k francoskemu poslaniku z vprašanjem, ali ne bi hotela Francija skupno z Anglijo in Ameriko prevzeti posredovalne vloge med Japonsko in Rusko. Francoski poslanik je odgovoril, da je njegova vlada pripravljena za to, ali Japonci so enkrat že odbili posredovanje. Princ Čing je poslal angleškemu poslaniku enako naročilo.

London. »Times« poroča: Na naznanilo Rusije, da še odleži odgovor Japonski, je mnogo vplivalo, ker se je poročilo predložilo carju in je ta konstitiral, da je obravnavanje v Vzhodni Aziji zelo pomembno.

London. »Daily Mail« poroča iz Tokio: Petrogradski japonski poslanik je brzojavno naznanil, da namerava Rusija svoj odgovor še odložiti za nekoliko dni. Nato je minister zunanjih zadev Komura, takoj sklical uradnike zunanjega urada ter se dolgo z njimi posvetoval.

Tokio. 26. t. m. se je vršila važna seja ministrskega sveta, kateri je sledilo trurno posvetovanje starih državnikov.

Tokio. Japonska vlada je naznanila ruskemu poslaniku baronu Rosen, da pričakuje na svojo noto hitrega odgovora in je obenem povdarjala, da je po njenem mnenju ta nota došla 16. t. m. v ruske roke in je torej že čas, da da Rusija odgovor.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Stavka. V Budimpešti je prišlo stavkati 350 mizarjev. Zahtevajo namreč zvišanje plač in znižanje delavnega časa. — Požar v turinski knjižnici. Turinski listi poročajo, da je napravil ogenj v vseučilišni knjižnici zelo veliko škodo. V knjižnici je bilo 350.000 knjig. Od teh jih je zgorelo do 100.000 v vrednosti pol milijona lir. Tudi mnogo važnih listin je vničenih. — Policijski komisar aretiriral svojega sina. Policijski komisar Bacot v Parizu, ki je imel nalog, najti tatu nekemu samostanu ukradenih 50 tisoč frankov, je dognal, da je to storil njegov lastni sin. Nato ga je aretiriral, mu odvzel večji del ukradenega denarja, dodal nedostatek iz svojega in izročil sina sodišču, da si ravno je samostan že odstopil od tožbe. — Požar čikaškega gledališča.

Preiskava je dognala, da pogorelo gledališče še ni bilo dozdano in da so bili vsi stranski izhodi zaprti. — Mati in hči. V neki pariški prodajalni se je sešla pred kratkim v pariških krogih dobro znana lahkoživka Alice Delcy s svojo materjo, katere že 10 let ni videla. Ko jo je mati, od veselja, da jo vidi še živo, hotela objeti, sunila jo je hči od sebe ter je ni hotela poznati. Mater je žalosti zadela kap in je bila na mestu mrtva. Pred sodiščem se je zastrupil s ciankalijem na 7 let ječe radi sleparskih bilanc obsojeni angleški finančnik Weight. — Shod mlekarijev na Dunaju je sklenil pozvati poljedelsko ministrstvo, naj skrbi za to, da bo zadružna postava skoro zopet prenovljena in da pridu se predloži drž. zboru, se pokaže strokovnjakom v združništvu. Priporočala se je ustanovitev skupne glavne zveze avstrijskih poljedelskih združenj v Avstriji, kar je priporočal tudi zastopnik poljedelskega ministrstva sekciji svetnik doktor Ertl. — Kuga v Petrogradu. V Petrogradu sta v ondotnem laboratoriju še dva pomočnika profesorjev obolela na kugi. — Dvojboj. V Jassy na Rumunskem sta se dvojebovala dva časnika radi neke časnikaške polemike. Dvojbovalec časnika Prassin je mrtev. — Gimnazijalec — samomorilec. Na hodniku neke praške gimnazije se je vstrelil 25. t. mes. osemnajstletni gimnazijalec Anton Adam. Glavni vzrok tega čina je baje velika beda. — Napad na ženina in nevesto. V Keckskemetu na Ogrskem se je hotel poročiti trgovec Julij Stefanovič. Na poti k za roki je bivši ljubimec neveste ženinu in nevesti vrzel vitrijol v obraz in ju nevarno ranil. Poroka se ni mogla vršiti. Napadalec je pobegnil. — Dijaške demonstracije v Vilni. V Vilni so demonstrirali realci proti postopanju šolskih oblastij. Mla-

deniči so sneli carjeve slike raz stene in jih raztrgali. Šolske oblasti so izročile razgrajajoče dijaške orožnikom.

Veliko poverjenje v Belgradu.

Belgrad. Poleg bivšega ministra Todoroviča je aretirani radi velik defraudacije v neki zapuščinski zadevi tudi bivši kabinetni tajnik kralja Aleksandra dr. Petronijević Zadeva je naslednja: Nezakonski sin kneza Mihaela Obrenoviča je zapustil srbski državi 2 in pol milijonov frankov. Kralj Aleksander je ugovarjal poroki in je zahteval delež 300.000 frankov. Imenoval je svojega tajnika za drž. prokuratorja, Todoroviča pa za svojega odveta. ki sta zavlekla pravo in zmešnjavo prumoru kralja Aleksandra porabila v to, da sta polovico zapuščine poverila.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovenska zmaga na Koroškem. Šent Jakob v Rožni dolini. 28. januarja. Pri današnji občinski volitvi v III. razredu 205 slovenskih glasov, nasprotnih samo 48. Drugi in prvi razred šele volita. Zmaga v obeh razredih zagotovljena.

Dunaj, 28. januarja. Z ozirom na pravno pogajanja mej Čehi in Nemci nočejo Nemci priznati, da je treba vseučiliško vprašanje postaviti v središče pogajanj, in zahtevajo, da je prvo vprašanje narodna delitev Češke. Šele potem morejo priti na vrsto druga vprašanja.

— **Zagreb, 28. jan.** Po informacijah iz jakov zanesljivega vira so v belovarskem okraju še vedno nemiri. Nadžupan pl. Kukuljevič je k sebi poklical nekaj uglednih meščanov ter jih prosil, naj pomirijo narod. Nadžupan jim je obenem zagotovil, da se hoče ozirati na opravičene pritožbe. Na uradnem mestu je Vaš poročevalec včeraj zvedel, da premogokop v Mišulinovcu ni razrušen. Na ugovor, da je vlada dobila uradno brzojavko o razrušenju premogokopa, so odgovorili, da je to le »zmota«, ker ni razrušen premogokop, ampak železnična postaja; druge nasilnosti pa se v Mišulinovcu niso zgodile. Izgredi na kolodvoru so bili posledica, ker so orožniki hoteli dva navidezna voditelja demonstracij prijeti. V Kapeli je še vedno stotinja vojakov v varstvo občinskih uradnikov. Z ozirom na poročilo »N. Fr. Pr.« moremo odločno zagotoviti, da nemiri v belovarskem okraju niso v nobeni zvezi z ljudskimi shodi.

— **Zagreb, 28. jan.** V akademskem podpornem društvu se je izvršil ulom. 4000 kron je ukradenih. Kot sumljivega so aretirali iurista Jarića.

— **Zagreb, 28. januarja.** Na zvit način je vladna stranka preložila razpravo o interpelacijah glede belovarskih nemirov na drugi teden, da tako oslabi učinek. Pri vladi se posvetujejo o razsodbi v pravdi proti Potočnjaku.

— **Zagreb, 28. jan.** V saboru danes nadaljujejo proračunsko razpravo. Poslanec kanonik Rubetić je v svojem govoru izjavil, da je nagodba pomnožila le oholost Madjarov. Zunanja politika se ne briga za združenje Hrvatske. Madjar Simon je izdal pravno zgodovino, v kateri imenuje Hrvatsko podjarmljeno deželo. Vlada je to knjigo dala šolam. Govornik označuje železniško politiko vlade za nepravilno. Ne vlada, ampak ljudstvo se je vzdignilo, da brani zakon. Govornik poziva narodno stranko, da prepreči kršenje zakona. Seja traja še.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Področna padavina v 24 urah v mm.
27	9. zveč.	745,8	-2,8	brezvetr.	obl.	
28	7. jut.	745,9	-3,4	sl. jzh.		0,0
	2. popol.	745,4	-2,5	sl. svzh.		

Srednja večerajšnja temperatura -2,9°, normale -2,0°

Orientaln. arnika brezov crème.

Že rastlinski sok, ki teče iz breze, če vbojemo njeno deblo, je od pamti-veka sem znan kot izborna lepoticje; ako se pa isti po navodilih iznajditelja kemičnim potom z izvlečkom arnike priredi v crème, pridobi isti še prav posebno na učinku.

Ako se zvečer namaže obraz ali koža na kakem drugem mestu, izginejo že naslednje jutro popolno vsi komaj opazni prhljaji, in koža postane svitlo-bela in nežna.

Ta crème odpravlja na obrazu vse izrastke in znake in mu daje mladeniško barvo; koža postane bela, nežna in sveža, odstranja v najkrajšem času vse ogrce, znake, rdečico in vse drugo, kar kazi obraz in kožo.

Cena lončku z navodilom o porabi 3 K, dvojnati lonček 5 K, trojni lonček 7 K. Pošilja se proti povzetju ali če se pošlje denar naprej iz glavne zaloge

M. FEITHA, Dunaj, VI.

133 1-1 Mariahilferstrasse 45.

?Kdo prodaja?

Bleiweisovo in Slomškovo
sliko v barvah.

Ponudba na uredništvo „Slovenca“.

Ljubitej čaše dobrega čaja zahteva povsodi
najfinjši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Melanča iz najfinjšega kitajskega, indijskega in cejlonskega čaja. Pristen le v izvornih zavojih. — Glavna zaloga pri: **Josip Anólik**
lekarnar v Ribnici. 1252 26-19

96 100-65

Varstvena znamka.

Poskusite
pristni
rastlinski
likér
„Florian“

Po okusu in zdravem
učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja teló,
Budí tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo
brezplačno. 1741 22

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno

blago: sukno, platno, volneno blago, svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciškauske ulice. Vnauja naročila proti povzetju. 524 12 11-6

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči
HANNS KONRAD

Nik.-rem. ura gl. 2,50
3.-, 3,50 Za vsako
uro 3 leta pism. jam.

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Češko.

Tovarna za kruh in drugo pecivo

Kantz, Ljubljana

1728 13 priporoča

pristni rženi kruh, mešan in črn.

Ta izdelek si je z bok prijetnega okusa in sočnosti pridobil priznanje vseh slojev prebivalstva. Dosegel je z ostalimi izdelki te tovarne najvišjo odliko:

častni križ z zlato svetinjo in diplomu
na mejnarodni razstavi živil v Bordeaux-u.

Prodajajo se hlebel in štruce po 40 in 20 vin. | Naročila z dežele se izvršujejo najtočnejše.

Največja izbira najfinejšega luksur-peciva, biškotov in prepečenca.

Vsak dan zadnje sveže pecivo ob pol 6. uri zvečer. | Dvanajst filijalk in prodajaln.

Higijenični prevozní vozovi za kruh in drugo pecivo.

Ernest Hammerschmidt-a nasledniki Madile, Wutscher & Co.,

trgovina železnin in kovin,
Ljubljana, Valvasorjev trg 6.

Velika izbira
kuhinske posode, nožev, vilic
in sploh v gospodinjstvo spada-
jočih predmetov. 1538 12-9

Red Star Line

Veljavne vozne listke in natančni pouk
izseljencem dobiti je v moji pisarni, Kolo-
dvorske ulice šte. 41.

Karol Rebek

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik

„Proge Rudeče Zvezde“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 41,

od južnega kolodvora druga
hiša na desno.

Najkrajša, najceneja
in najboljša vožnja v

Ameriko

je na brzoparnikih te linije

Potniki bodo edino pri meni brez-
plačno zdravniško preiskani.

Karol Rebek.

Ako ste bolni na želodcu

pijte vsako jutro malo čašico petnajst let stare slivovke, katera je bolja kot vsak konjak. Z mlekom najbolj redilna pijača.

Z encianom gotovo najboljši pripomoček proti vsem želodčnim katarnim boleznim.

Pošiljanje po pošti proti povzetju

RUDOLF ZORE, Jesenice (Gorenjsko).

Liter stane K 3.60.

Liter stane K 3.60.